Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: Kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä laiksi eläinten hyvinvoinnista

Kiitämme mahdollisuudesta tuoda esiin näkemyksemme hallituksen esityksestä laiksi eläinten hyvinvoinnista. A-Tuottajat Oy on Atria Suomi Oyj:n kotimainen alkutuotantoyhtiö. Tämä lausunto edustaa Atria Oyj:n kaikkia Suomen toimintoja. Jatkossa käytämme itsestämme termiä Atria.

Atria katsoo, että hallituksen esitys laiksi eläinten hyvinvoinnista on nyt esitetyssä muodossaan toimiva kotieläinelinkeinon näkökulmasta. On ensisijaisen tärkeää, että tämä nyt voimassaolevaa lainsäädäntöä parempi laki saatetaan voimaan mahdollisimman ripeästi.

Kannatamme esitetyn lain tarkoitusta edistää eläinten hyvinvointia sekä suojata eläintä hyvinvointia haittaavilta tekijöiltä. Lopullisessa lakitekstissä tulee silti huomioida, että eläinten hyvinvointia ei itsessään ole perustelumuistiossa eritelty riittävän tarkasti. Olennaisena osana eläinten hyvinvointia ovat vapaus tarttuvista taudeista, tuotantotaudeista ja yleisimmin hyvä terveys. Toivomme, että lain perustelumuistion johdannossa tuotaisiin esiin määrittely eläinten hyvinvoinnista, jotta lakia tulkittaessa olisi selkeämpi käsitys lain tavoitteista.

Laki eläinten hyvinvoinnista määrittelee minimitason eläinten hyvinvoinnille. Atria näkee, että lain ”yläpuolelle” tulee jättää tilaa ja kaupallisia mahdollisuuksia elinkeinon omille korkeampaan eläinten hyvinvointiin perustuville laatujärjestelmille. Eläinten olosuhteet, terveys, niille tehtävät toimenpiteet, ravinto ja käyttäytyminen voivat olla edellä mainittuja korkeamman eläinten hyvinvoinnin toimintatapoja ja niitä voidaan todentaa esimerkiksi kansainväliseen eläinten hyvinvointitutkimukseen perustuvilla eläinperäisillä indikaattoreilla

Kaikkien eläinten elämään kuuluu väistämättä aina tekijöitä, jotka haittaavat tai edistävät niitten hyvinvointia. Tuotantoeläinten hoito ei tässä mielessä ole poikkeus, vaikka lain perustelumuistio kuvaa asiaa näin: ”eläinten pito tuotantotarkoituksissa sisältää aina tekijöitä, jotka aiheuttavat eläimille kärsimystä”. Atria näkee, että tälle toteamukselle ei ole tieteellisiä tai faktisia perusteita ja mielestämme tämä on syytä muuttaa. Eläinten elämässä (tuotanto-, seura-, harraste- ja villieläimet) on useimmiten niiden hyvinvointia haittaavia tekijöitä, mutta nämä eivät välttämättä aiheuta eläimelle suoranaista kärsimystä. Todettakoon, että luonnossa eläinten hyvinvointi voi heikentyä esimerkiksi itse saaliksi joutumisen pelosta, nälkiintymisestä, sääoloista, sairauksista, loisista sekä loukkaantumisista johtuen. Seuraeläinlajeista moni on vuorostaan luontaisesti laajalti saalistavia petoeläimiä ja niitten sisätiloihin sulkemisen tai liikkumisen rajoittamisen voidaan perustellusti katsoa haittaavan niitten hyvinvointia. Kappaleen alussa mainittu lausuntoluonnoksen lause korostaa virheellistä ja vailla tieteellisisiä perusteluja olevaa käsitystä, että tuotantoeläinten hyvinvointitaso poikkeaisi muitten eläinten hyvinvoinnista, vaikka elinkeino jatkuvasti kehittää elintarviketuotantoeläinten hyvinvointia. Suomessa ei tietääksemme ole toteutettu kattavaa ja tieteellisesti validia kaikkien eläinlajien tai kotieläinten hyvinvoinnin arviointia ja näin ollen tulee edellä mainittu nimenomaan tuotantoeläinten kärsimykseen kohdistuva maininta muuttaa muotoon: ”Kaikesta kotieläinpidosta koituu eläimille sekä hyötyjä, että haittoja” tai poistaa kokonaan.

Olemme tyytyväisiä, että lakiluonnosta laadittaessa on huomioitu kansainvälisen elintarvikekaupan kilpailuvaikutukset suhteessa suomalaiseen kotieläintuotantoon. Näin ollen, on ikävä kyllä niin, että Suomessa nautittujen elintarvikkeitten vaikutus tuotantoeläinten hyvinvointiin ulottuu myös Suomen rajojen ulkopuolelle. Lakiluonnoksen kompromissiesitykset tuotantoeläinten tarpeiden suhteen ovat tässä valossa tarkasteltuina perusteltuja ja ne mahdollistavat eläimen hyvinvointia edistävän ja samalla kilpailukykyisenkin kotimaisen kotieläintuotannon. Atria korostaakin, että lainsäädännön on mahdollistettava kansalliset tai yrityskohtaiset, varsinaisen

ATRIA TUOTTAJAT

eläinsuojelulainsäädännön ylittävät, eläinten hyvinvointia edistävät laatujärjestelmät ja hyvinvointitukijärjestelmät.

Valmisteilla olevaan lakiluonnokseen sisältyy toteamus koskien eläinten vapaan juomaveden saantia. Atria toivoo, että tämä kohta muotoiltaisiin uudelleen, siten, että se ei rajoita muita tuotantoeläinten hyvinvointia edistäviä hoitotoimenpiteitä kuten esimerkiksi poikivien emolehmien ja niiden vasikoitten erottelua muusta laumasta tai nautaeläinten ulkoilua laajemmilla alueilla talviaikaan pohjoisessa Suomessa. Tämä asia huomioitaisiin seuraavalla lauseella: ”Nisäkkäille ja linnuille on taattava vapaa veden saanti lyhyitä huolto- ja täyttökatkoja lukuun ottamatta pysyvissä pitopaikoissa aina, kun ne haluavat mennä juomaan. Pakkasella ulkona tai lämmittämättömissä pitopaikoissa olevien eläinten veden tilapäinen jäätyminen on kuitenkin hyväksyttävissä, kunhan eläinten haltija voi osoittaa, että eläinten tarpeiden mukainen säännöllinen vedensaanti on turvattu.” Tätä näkemystä voidaan eri eläinlajien sekä tuotantomuotojen osalta tarkentaa.

Atrialla ei muilta osin ole huomautettavaa ko. lakiluonnoksen sisältöön.

Seinäjoella 15.11.2018

Jaakko Kohtala
Johtaja A-Tuottajat Oy

Taneli Tirkkonen
Eläinlääkäri,A-Tuottajat Oy

ATRIA TUOTTAJAT